

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – с. Пелишат, общ. Плевен, обл. Плевен

адрес: 5895 с. Пелишат, ул. „Христо Кънчев“ №6, тел: 0650/98597, e-mail: info-1500125@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ!

Директор: _____

/Петя Хаджиева/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ**

през учебната 2024/2025 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета е от Педагогическия съвет на проведено заседание №19/05.09.2024 г. и е утвърдена със заповед на директора № РД-12-301/09.09.2024 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ОУ „Христо Ботев“ - с. Пелишат е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с целите на Програмата, разработена от РУО - Плевен и определените приоритети на областно ниво.

Програмата е разработена на основата на проект на Министерството на образованието и науката на двугодишен План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система.

Програмата представя:

- ✓ дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишен план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- ✓ обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- ✓ усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ „Христо Ботев“ - с. Пелишат е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. Училището разполага с добра материално-техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти, национални програми и други.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск-регистър към нея. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

А/ Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи да повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б/ Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.

В/ Образователни - езикова бариера, недоброто владеене на български език на децата от ромски произход, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

Г/ Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогаляване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика в образователно-възпитателния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информиране на Дирекция „Социално подпомагане“ за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене.

Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ Извънкласни дейности и извънучилищни дейности;
- ✓ Организация на обучението в групи ЦДО /I-IV клас - 1 група, V – VII клас - 1 група/;
- ✓ Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I-VII клас и безплатно обедно хранене за учениците от I-VII клас;
- ✓ Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- ✓ Системни разговори с родители и ученици;
- ✓ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност;
- ✓ Отбелязване на различни празници.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците /ежемесечни справки, писма/	Директор	2024/2025	Бр. отсъствия, Бр. преместени ученици
1.2. Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Кл. ръководители	2024/2025	Брой табла, Брой брошури
1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Ден на Земята, Ден на самоуправлението, Ден против насилието, състезания и др.	Начални учители Класни ръководители	2024/2025	Брой проведени кампании Брой участвали ученици
1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор	2024/2025	Брой извършени проверки
1.1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класните ръководители	Директор	2024/2025	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
1.6. Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и	Класни ръководители	30.11.2024	Изготвен 1 бр. регистър

мерки за работа с тях: -изготвяне на списък; -изготвяне на карта за всеки ученик			Брой карти
1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор	2024/2025	Брой НП Брой проекти
1.8.Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители	2024/2025	Брой обхванати ученици към момента
1.9. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности - групи по спорт, вокални групи, литературно студио, групи по народни танци	Ръководителите на групите	2024/2025	Брой обхванати ученици
2. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
2.1.Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Развитие на толерантността”	Директор	2024/2025	Брой обучени учители
2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2024/2025	Бр.извършени проверки Брой проведени открити уроци
2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик – лично ориентиран подход	Учителите	2024/2025	Брой проверки
2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2024/2025	Резултати от обучението
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директор	2024/2025	Брой напуснали ученици
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
1.1.Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч.ръководство	Директор	2024/2025	Брой инициативи
1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор	2024/2025	Брой срещи

	Класни ръководители		
1.3.Сътрудничество с различни организации - МКБППМН, ДПС, Дирекция„Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”.	Директор	2024/2025	Брой срещи
2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.1.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2024/2025	Брой проведени срещи
2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	2024/2025	Брой инициативи
III.ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	м. II. 2025 м. VI. 2025	Брой отчети
Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я	Директор, класни ръководители	2024/2025	Брой инициативи
Създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;	Директор, класни ръководители	2024/2025	Брой инициативи
Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в училище и придобиване на образователна степен.	Директор, класни ръководители	2024/2025	Брой инициативи

Заповеди: Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е открита и през учебната година може да се допълва и изменя.